

САМОАНАЛІЗ

Миколаївської гімназії №2

за 2020-21 н.р.

На підставі Закону України “Про повну загальну середню освіту”, Держстандарту для 5–11 класів, наказу МОН “Про затвердження типових освітніх програм”, наказу МОН від 30.11.2020 №1480 “Про затвердження Методичних рекомендацій з питань формування внутрішньої системи забезпечення якості освіти у закладах загальної середньої освіти”, Абетки для директора, наказу МОН “Про затвердження порядку проведення інституційного аудиту закладів загальної середньої освіти” в закладі проведено комплексне само оцінювання, результати якого співпали з результатами інституційного аудиту управління Державної служби якості освіти у Миколаївській області. Під час самоаналізу були використані такі методи збору інформації як опитування учасників освітнього процесу (анкетування, індивідуальне інтерв'ю, фокус-групове дослідження); спостереження за освітнім середовищем та проведенням навчальних занять, вивчення документації закладу освіти; моніторинг і аналіз даних і показників.

ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ ЗАКЛАДУ ОСВІТИ

Миколаївська гімназія № 2 Миколаївської міської ради Миколаївської області здійснює свою діяльність у будівлі, частина якої заснована в другій половині ХІХ сторіччя та є пам'яткою архітектури місцевого значення («Міське дівоче училище» (друга жіноча гімназія)). У 1969 та 1983 роках вона була добудована і на сьогодні має загальну площу 2833,2 м² (проектна потужність – 730 учнівських місць). Миколаївська гімназія № 2 використовує 67% загальної площі забудови). Контингент учнів закладу перевищує проектну потужність частини будівлі, у якій заклад функціонує. Середня наповнюваність класів становить 29,8 учнів (основна школа – 31 учень, старша – 26 учнів). Комплектування класів здійснюється з урахуванням чисельності здобувачів освіти, але наповнюваність десяти класів перевищує встановлені норми.

На території наявні спортивний та комбінований (гандбольний, баскетбольний і волейбольний) майданчики з твердим покриттям.

В закладі в основному створено безпечні умови навчання та праці.

Приміщення та територія закладу недоступні для сторонніх осіб (допускаються лише учасники освітнього процесу), несанкціонованого заїзду автотранспорту. Внутрішній двір та коридори будівлі оснащено засобами відеоспостереження. Укладено договір із охоронною фірмою.

Повітряно-тепловий режим та освітлення приміщень відповідають санітарним нормам, регулярно здійснюється вологе прибирання (за графіком, складеним з урахуванням протиепідемічних заходів), використовуються всі види провітрювання. Туалетні кімнати утримуються в належному стані. Разом з тим результати анкетування свідчать, що близько половини опитаних батьків та 40% учнів незадоволені чистотою туалетних кімнат.

З метою задоволення потреб дітей у безпечній та якісній воді організовано питний режим. У навчальних приміщеннях встановлено установки із дозованим розливом негазованої води. Наявний одноразовий посуд.

Гімназія має усі необхідні для освітнього процесу приміщення, що використовуються за призначенням. У зв'язку з перевантаженням закладу усі вільні приміщення використовуються для організації навчання, тому робочі місця для педагогічних працівників облаштовано лише в навчальних кабінетах. У коридорах є місця для відпочинку учасників освітнього процесу.

Навчальні кабінети в основному мають необхідне дидактичне та методичне забезпечення для реалізації освітніх програм. 3 кабінети оснащено інтерактивними поверхнями. Серед засобів візуалізації 12 проекторів та 17 телевізорів.

Забезпечено доступ до мережі інтернет з кожного робочого місця вчителя у навчальних кабінетах. (швидкість широкосмугового доступу - від 30 до 100 Мбіт/с). У двох кабінетах інформатики працює клієнт-серверна мережа. Наявний окремий Wi-Fi для особистих пристроїв учнів і персоналу. Для блокування небажаного контенту на персональних комп'ютерах встановлено відповідне розширення браузеру. Для учнів використовуються облікові записи з обмеженими правами. Переважна більшість здобувачів освіти та батьків поінформовані про безпечне користування мережею Інтернет. Водночас 16% учнів і 11% батьків зазначають, що заходи відповідного змісту в гімназії не проводяться, кожен третій учень вказує на проведення заходів щодо безпечного користування інтернетом лише під час уроків інформатики.

Здійснюється комплексний підхід щодо охорони праці, безпеки життєдіяльності, пожежної безпеки, правил поведінки в умовах надзвичайних ситуацій, домедичної підготовки. Реалізується проєкт «Охорона життя», про що свідчить, зокрема, наявність відповідних заходів у річному плані. Із працівниками закладу та здобувачами освіти систематично проводяться інструктажі/навчання, що відображено у журналах реєстрації інструктажів та підтверджується результатами анкетування переважної більшості осіб зазначених категорій. Розроблено та затверджено відповідні інструкції, алгоритми дій, у тому числі в умовах карантинних обмежень. У разі нещасних випадків керівництво та педагогічні працівники діють у встановленому законодавством порядку (за підсумками вивчення документації). Учасники освітнього процесу в основному дотримуються правил поведінки, вимог з охорони праці, безпеки життєдіяльності.

У закладі створена система діяльності з адаптації учнів. діють програми супроводу, які передбачають спостереження, діагностування, індивідуальне спілкування, спільні заходи з усіма учасниками освітнього процесу, у тому числі у різновікових групах учнів, інтерактивні заняття та інформування батьків, проведення адаптаційних днів із залученням класних керівників та вчителів тощо. Значна увагу приділяється створенню та дотриманню традицій, заснованих на спільних цінностях, про що зазначили в інтерв'ю лідери учнівського самоврядування. Переважна більшість батьків вказали, що у їх дітей майже не було проблем з адаптацією до умов закладу.

З метою запобігання та протидії булінгу (цькуванню) розроблено, затверджено й оприлюднено відповідний План заходів. Створено «Антибулінгову програму психологічної служби». Реалізуються заходи із запобігання проявам дискримінації. Виконання зазначених заходів підтверджує в анкетах більшість учасників освітнього процесу. Для виявлення можливих проявів насилля та їх запобігання використовуються результати комплексної

діагностики за технологією психолого-педагогічного проектування соціального розвитку особистості за авторством В. О. Киричука.

У закладі сформовано Правила поведінки. Переважна більшість учасників освітнього процесу з ними ознайомлена й приймає визначені правила. Відмічається позитивна конструктивна взаємодія учасників освітнього процесу.

За результатами анкетування учнів 81% з них вважають своє перебування в гімназії в цілому комфортним, 88% - здебільшого відчувають себе у безпеці. Наразі у гімназії відсутні підтверджені випадки булінгу.

У закладі освіти забезпечено доступ до споруди. Діти з особливими освітніми потребами у гімназії не навчаються.

У навчальних кабінетах та класних приміщеннях облаштовано освітнє середовище, яке сприяє навчальній діяльності учнів. У оформленні дотримується баланс у візуальній стимуляції: розумне використання кольорів, наочності, додаткових маркерних дошок тощо. Поверхні стін використовуються для розміщення інформаційних матеріалів. Обладнання, засоби навчання, що застосовуються в освітній та позаурочній діяльності, сприяють формуванню ключових компетентностей та наскрізних умінь здобувачів освіти. У освітній простір інтегровано експозицію «Історія гімназії», гімназійну газету, інформаційні ресурси закладу (сайт, блоги вчителів і професійних об'єднань учителів гімназії).

З метою формування екологічної культури, виховання свідомого, екологічно відповідального покоління заклад брав участь у Всеукраїнському екологічному проєкті «School recycling»). Працює Екологічний клуб.

Невід'ємною складовою освітнього процесу є бібліотека гімназії. Вона оснащена комп'ютерною технікою з доступом до мережі інтернет, що дозволяє автоматизувати бібліотечні процеси, забезпечити вільний доступ до якісних освітніх і культурних ресурсів, творчих лабораторій. Проте на даний час у зв'язку з руйнацією стелі частина приміщення огорожена і не використовується. Для вирішення проблеми деякі функції бібліотеки реалізуються через інтерактивні локації на інформаційних ресурсах закладу, що забезпечують інформаційну взаємодію та соціально-культурну комунікацію учасників освітнього процесу.

За результатами анкетування встановлено, що учні та батьки оцінюють безпечність і комфортність освітнього середовища на достатньому рівні. Разом з тим наявні проблеми, що необхідно вирішити:

- реконструкція та реставрація будівлі закладу (За пропозицією бюджетної комісії ММР фінансувала повторну експертизу яку було проведено УКБ ММР у серпні 2021 р. Попереднім висновком встановлено: аварійність будівлі – відсутня, капітальний ремонт буде виконувати УКБ ММР);

- створення належних умов харчування учасників освітнього процесу (учні та їх батьки вказали, що організація харчування в гімназії вимагає покращення; у 2020 році проведено капітальний ремонт харчоблоку та їдальні, придбано нове обладнання, але воно не введено в експлуатацію; наразі в холі гімназії у пристосованих умовах реалізується продукція буфету; за результатами опитування 37% батьків зазначають, що їх діти не харчуються у закладі, 45% - харчуються іноді, 25% батьків, чий діти харчуються в гімназії, не задоволені організацією харчування, зокрема, 32% - режимом, 55% - асортиментом буфету);

- модернізація спортивних майданчиків, заміна пошкодженого асфальтового покриття;

- оснащення навчальних кабінетів сучасною технікою та засобами навчання (основний перелік оснащення кабінетів – засоби навчання та обладнання, що були збережені протягом багатьох років, сучасні надходження становлять від 5%

до 15%, кожен п'ятий з учителів вказав, що недостатня матеріально-технічна база є перешкодою у їх професійному розвитку);

- поповнення та оновлення парку комп'ютерної техніки поповнення та оновлення парку комп'ютерної техніки: 30 ноутбуків, 5 плазм, 1 монітор. НЕ здійснюється регулярна профілактика ноутбуків та модернізація їх програмного забезпечення у зв'язку з відсутністю коштів. Проблемою є ліцензоване програмне забезпечення).

Рівні оцінювання за вимогами:

1.1. *Забезпечення комфортних і безпечних умов навчання та праці – **вимагає покращення**;*

1.2. *Створення освітнього середовища, вільного від будь-яких форм насильства та дискримінації – **достатній**;*

1.3. *Формування інклюзивного, розвивального та мотивуючого до навчання освітнього простору – **достатній**.*

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ

Критерії, правила та процедури оцінювання навчальних досягнень учнів висвітлено на сайті гімназії, предметних сайтах, блогах учителів, загальногімназійній платформі G Suite, онлайн-щоденниках, стендах у навчальних кабінетах. Переважна більшість учнів та більшість батьків у різний спосіб отримують від педагогічних працівників інформацію про критерії, правила та процедури оцінювання результатів навчання, про що свідчать результати анкетування та спостережень. У інтерв'ю заступники директора повідомили, що вчителі ознайомлюють учнів з критеріями і процедурами оцінювання на початку навчального року, вивчення нових тем, перед виконанням певних видів робіт та розміщують відповідну інформацію в Classroom, власних блогах.

Понад половини вчителів використовують критерії оцінювання та рекомендації МОН, кожен третій - адаптує такі критерії до умов роботи закладу. Вчителі другої іноземної мови гімназії використовують, у тому числі критерії, розроблені за результатами участі в міжнародному проєкті «Ganze Ohr».

Переважна більшість гімназистів вважає, що вчителі доступно пояснюють та аргументують виставлення оцінки. Разом з тим 11% з них зауважують, що педагоги дуже рідко попередньо пояснюють вимоги до оцінювання, 14% - отримують таку інформацію лише у разі звернення до вчителя.

За результатами спостережень за навчальними заняттями та анкетуванням педпрацівників з'ясовано, що вчителі використовують поточне і підсумкове оцінювання, переважна більшість - різні прийоми формування оцінювання (визначення власних завдань і очікувань від уроку, рефлексія за підсумками; прийоми і техніки, які дозволяють відстежити, наскільки учні розуміють та виконують завдання, навчальний матеріал; ведення зошитів спостережень; коментар роботи учнів, само- та взаємооцінювання за визначеними критеріями тощо). 73% учнів зазначають, що отримують зворотній зв'язок від більшості вчителів щодо аналізу допущених помилок, аргументації виставлених оцінок; 57% - визначення шляхів покращення результатів та заохочення до подальшого навчання.

Переважна більшість учнів та батьків вважають, що оцінювання результатів навчання в закладі освіти здебільшого є справедливим.

У гімназії забезпечено системний підхід до здійснення внутрішнього моніторингу результатів навчальних досягнень учнів за декількома параметрами (у межах проєктів В.О.Киричука «Психолого-педагогічне проектування

соціального розвитку учнів загальноосвітніх навчальних закладів» та «Універсал»). Підсумки моніторингів обговорюються на нарадах, засіданнях кафедр, педагогічних радах та приймаються рішення щодо корекції освітньої діяльності педагогів, удосконалення оцінювання навчальних досягнень.

За підсумками моніторингу результатів навчальних досягнень учнів середній бал навчання в 2020-21 н.р. складає 8,58. В закладі 44 відмінника, 263 хорошистів. Кореляція коефіцієнтів навчальних досягнень 2019-20 та 2020-21 н.р. є- дуже сильна -0,93, що свідчить про стабільність роботи закладу. Середні бали по предметах надано в таблиці.

Підсумки ДПА учнів 11 класів за 2020-21 н.р. надано в таблиці.

Предмет	Кількість випускників 11 класів*	Кількість випускників, які за результатами річного оцінювання у 2020/2021 н.р. за 11 клас мають			
		початковий рівень	середній рівень	достатній рівень	високий рівень
Українська мова	71	0	3	48	20
Математика	63	0	15	32	16
Географія	11	0	2	6	3
Хімія	5	0	0	0	5
Фізика і астрономія	6	0	0	3	3
Історія України	36	0	5	19	12
Біологія і екологія	9	0	0	4	5
Англійська мова	71	0	3	27	41

Дані внутрішнього моніторингу навчання свідчать про результативну роботу закладу.

За результатами спостережень за навчальними заняттями встановлено, що більшість учителів відзначають досягнення учнів, намагаються підтримувати у них бажання навчатися. У анкетах та твердженнях щодо рефлексії власної діяльності учителі зауважують, що відмічають особистий поступ гімназистів, але лише 17% пов'язують його з наданням учням індивідуальної підтримки та застосуванням формульованого оцінювання. Серед видів і форм допомоги, яку вони надають здобувачам освіти, педагоги переважно називають навчальну та консультативну.

Близько 80% учнів в анкетах зазначили, що відчують підтримку та допомогу вчителів. 83% - упевнені, що результати навчання залежать від їх наполегливої праці, тому вони ставляться до навчання відповідально.

Водночас необхідно звернути увагу на таке:

- лише половина вчителів спрямовують оцінювання навчальних досягнень на індивідуальний поступ учнів, надають учням можливість вибору рівня навчальних завдань і напрямів навчальної діяльності, як наслідок - 59% учнів впевнені, що оцінювання здійснюється виключно з метою відстеження рівня знань, умінь та навичок, 9% - відтворення матеріалу підручника, 14% - не знають, з якою метою здійснюється оцінювання;

- 13% учителів здійснюють розробку критеріїв оцінювання під час проведення окремих видів робіт, залучають до цього процесу учнів, що не корелюється з рівнем професійної майстерності й кваліфікації педагогічного колективу та потенціалом учнівського контингенту гімназії;

- на більшості з відвіданих навчальних занять (близько 70%) спостерігалось застосування прийомів самооцінювання здобувачів освіти і така діяльність не є для гімназистів новою чи незвичною, проте в анкетах третина учнів зазначили, що самооцінювання під час навчальних занять здійснюється дуже рідко.

Рівні оцінювання за вимогами:

2.1. Наявність відкритої, прозорої і зрозумілої для здобувачів освіти системи оцінювання їх навчальних досягнень – **достатній**;

2.2. Застосування внутрішнього моніторингу, що передбачає систематичне відстеження та коригування результатів навчання кожного здобувача освіти – **достатній**;

2.3. Спрямованість системи оцінювання на формування в здобувачів освіти відповідальності за результати свого навчання, здатності до самооцінювання – **достатній**

ПЕДАГОГІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ

У гімназії функціонують класи з поглибленим вивченням англійської мови, профільне спрямування навчання в старшій школі забезпечується вивченням на профільному рівні англійської та української мов. Згідно з освітньою програмою закладу у 5-11 класах вивчаються дві іноземні мови (англійська та німецька або французька).

Учителі планують свою професійну діяльність згідно з освітньою програмою закладу. Частина педпрацівників розробляють календарно-тематичні плани (далі – КТП) самостійно, у тому числі використовуючи надане право щодо визначення обсягу годин на вивчення тем; більше половини – використовують зразки, що пропонуються у фахових виданнях. При складанні КТП учителі комунікують з колегами, спираються на власний досвід та рекомендації Міністерства освіти і науки України. Педагоги аналізують ефективність КТП та його виконання наприкінці навчального року, враховують результати аналізу при подальшому плануванні роботи. Переважною більшістю при внесенні коректив до планування враховуються специфіка та рівень підготовки учнів конкретного класу, особливості організації освітнього процесу. Результати спостережень за навчальними заняттями свідчать, що більшість педагогів швидко аналізують хід уроку й за потреби вносять корективи відповідно до успішності досягнення поставлених цілей. Навчальні програми з усіх предметів в 2020-21 н.р. виконані.

Усі вчителі використовують освітні технології, спрямовані на оволодіння здобувачами освіти ключовими компетентностями та наскрізними вміннями: інформаційно-комп'ютерні, інтерактивні ситуативного моделювання, опрацювання дискусійних питань, кооперативного навчання, ігрові, розвитку критичного мислення, проектні, особистісно зорієнтований підхід, комунікативний підхід, діяльнісний підхід. Для інтенсифікації освітнього процесу частина вчителів використовують технології навчання на основі опорних схем і знакових моделей та укрупнення дидактичних одиниць. Значна увага приділяється формуванню в учнів таких ключових компетентностей: спілкування державною та іноземними мовами, інформаційно-комунікативна, громадянська, культурна, навчання впродовж життя.

За потреби в закладі застосовується технологія дистанційного навчання. Рішенням педагогічної ради схвалено використання єдиної електронної освітньої платформи Google Workspace. Вчителі широко застосовують медіа ресурси Padlet, Quizlet, Mindmeister, Prezi, Bubble.us, Canva, Moovly, Learning

Apps, Kahoot, Rebus, Quizizz, etreniki, QR- коди, розробляють власні електронні ресурси. Заняття проводяться в синхронному та асинхронному режимах.

Педпрацівники беруть участь у формуванні та реалізації індивідуальних освітніх траєкторій учнів, що здобувають освіту за індивідуальною формою. У твердженнях щодо рефлексії власної педагогічної діяльності вчителі відмічають, що надають учням індивідуальні консультації. Здійснюється психолого-педагогічний супровід обдарованих і талановитих дітей, які є переможцями та учасниками всеукраїнського етапу учнівських олімпіад з окремих предметів, конкурсів різних рівнів. В закладі 3 переможець всеукраїнських олімпіад, 1 переможець обласної, 4 переможець міських олімпіад, 178 переможців дистанційних онлайн олімпіад, 5 переможців міського етапу МАН, 3 – обласного, 1- Всеукраїнського, 28 переможців різноманітних конкурсів.

Переважає більшість педпрацівників створюють та використовують власні освітні ресурси, у тому числі на інтерактивній платформі Google Classroom; мають публікації в фахових виданнях, блогах, віртуальних спільнотах.

Учителі використовують зміст предмета, інтегрованих змістових ліній для формування суспільних цінностей: виховання патріотизму, громадянської свідомості та відповідальності, толерантності, поваги до державної мови, культурних цінностей, розвивають навички співпраці та культуру командної роботи.

Інформаційно-комунікаційні технології та електронні освітні ресурси використовуються вчителями на різних етапах педагогічної діяльності – при підготовці та проведенні навчального заняття, оцінюванні навчальних досягнень, для зворотного зв'язку, інформування учнів. Усі вчителі використовують технічні можливості платформи Google G Suite, онлайн-тести на сайтах-тренажерах, різні месенджери, онлайн щоденник. Частина має власні блоги та сайти.

Спостереження за уроками здійснювалось за наступними напрямками:

Предмет	Питання, яке вивчалось	Кількість учителів	Рівні			
			Високий	Достатній	Вимагає покращення	Низький
англ. мова	Організація роботи над формуванням навичок говоріння	11	92%	8%		
англ. мова	Організація профільного навчання на уроках АМ в 10-11	7	100%			
Усі предмети	Ефективність дистанційного навчання	54	53%	47%		
Усі предмети	Адаптація 5-х класів	23	86,5%	13,5%		
Усі предмети	Позакласна роботи з ІМ	54	100%			

Українська мова	Організація профільного навчання на уроках української мови в 10-11 класах	4	95%	5%		
	Викладання української мови у випускних (профільних) класах	2	100%			
	Формування індивідуальної освітньої траєкторії учнів на уроках української мови й літератури	8	100%			
Усі предмети ДПА, ЗНО	Підготовка до ДПА і ЗНО	11	100%			
Математика	Застосування ІКТ при формуванні компетентностей учнів на уроках математики	4	90%	10%		
	Робота з обдарованими учнями з математики	4	85%	15%		
	Викладання математики у випускних класах	3	85%	15%		
Біологія	Здійснення пошуково-дослідницької діяльності на уроках біології	3	95%	5%		
Фізика, астрономія	Стан роботи з обдарованими учнями з фізики та астрономії	2	80%	20%		

Географія	Формування компетентностей на уроках географії	2	100%			
Трудове навчання	Викладання трудового навчання в 5-9 класах	3	85%	15%		
Основи здоров'я	Формування компетентностей на уроках основ здоров'я	2	85%	15%		
Історія, правознавство, громадянська освіта	Розвиток компетентностей учнів з на уроках історії, правознавства та громадянської освіти	2	100%			
Фізична культура	Позакласна робота з фізичної культури	4	80%	20%		
Музичне мистецтво	Формування індивідуальної освітньої траєкторії учнів на уроках музики	1	100%			
Інформатика	Реалізація індивідуальної освітньої траєкторії на уроках інформатики	3	80%	20%		

Педагогічні працівники проходять підвищення кваліфікації, використовуючи різні форми. Більшість з них опановують навчальні курси підвищення кваліфікації в МОППО (вчителі відвідали 2572 годин курсів та 210 годин модулів), проте значна частина бере участь у семінарах, вебінарах, тренінгах, майстер класах (405 годин).

Заклад є учасником науково-педагогічного проєкту «Інтелект України»; впроваджуються авторські проєкти В.О.Киричука «Психолого-педагогічне проектування соціального розвитку учнів загальноосвітніх навчальних закладів», «Універсал», «Учитель очима дітей». Гімназія бере участь у загальноміських соціальних та освітньо-просвітницьких проєктах. Окремими вчителями здійснюється інноваційна робота щодо розробки комплекта «Посібник гімназиста з української мови» (схвалено МОН України для використання в загальноосвітніх закладах освіти), програми курсу за вибором

«Література рідного краю», електронних ресурсів, програмного забезпечення, що використовується в гімназії.

Двоє педагогів є членами експертної групи вчителів Миколаївської області з визначення порогового показника ЗНО з французької мови, української мови й літератури, залучаються до експертизи підручників. Заступник директора з навчально-виховної роботи є експертом з проведення інституційних аудитів закладів загальної середньої освіти.

Переважає більшість учителів у своїх твердженнях щодо рефлексії власної діяльності серед чинників, завдяки яким досягнуто мету, завдання та очікувані результати навчального заняття, називають позитивний психологічний мікроклімат та партнерські відносини. Педпрацівники створюють умови для розвитку можливостей учнів, задоволення їхніх інтелектуальних потреб; надають можливість висловлювати власну думку, розвивають спроможність приймати самостійні рішення, навички спілкування та взаємодії в команді; застосовують навички координації та стимулювання навчально-пізнавальної діяльності учнів. 85% гімназистів вважають, що їхня думка вислуховується та враховується вчителями в освітньому процесі. Водночас 46% з них стверджують, що це практикується лише на заняттях з окремих предметів.

Впровадженню принципів педагогіки партнерства сприяє діяльність учнівського самоврядування, яка ґрунтується на засадах розподіленого лідерства та соціального партнерства. Лідери самоврядування є ініціаторами участі учасників освітнього процесу в проєктах («Хештег-марафон Speak-up Ukraine», «School recycling»), залучають учнів до вирішенні окремих питань життєдіяльності закладу, зокрема, оформлення й дизайну навчальних кабінетів та інших приміщень, організації дозвілля.

Педпрацівники залучають батьків учнів до участі в освітньому процесі (круглі столи з проблем навчання та виховання, спільна діяльність у проєктах, тематичних тижнях), про що зазначають близько 80% респондентів.

Серед форм комунікації з батьками педагоги надають перевагу індивідуальному спілкуванню та батьківським зборам. Батьки крім цього зацікавлені в інформації, розміщеній на сайті закладу та інтерактивних платформах, тоді як лише 4% педагогів використовують зазначені ресурси як засіб комунікації з батьками.

У гімназії налагоджено конструктивну співпрацю та взаємодію педагогічних працівників шляхом організації роботи творчих груп, кафедр, спільну діяльність у проєктах, проведення бінарних та інтегрованих уроків, взаємовідвідування занять. Діє інститут наставництва. Учителі спільно розробляють освітні ресурси, КТП. У разі потреби надають колегам методичну підтримку. Переважає більшість учителів вважає, що психологічний клімат гімназії сприяє співпраці, але 11% вказують, що співпраця носить здебільшого ситуативний характер.

У гімназії розроблене Положення про академічну доброчесність педагогічних працівників та здобувачів освіти, яке оприлюднено на сайті. Спостереження та результати опитування учасників освітнього процесу дозволяють зробити висновок, що педпрацівники переважно діють на засадах академічної доброчесності, зокрема інформують учнів про дотримання основних засад і принципів академічної доброчесності, під час оцінювання результатів навчання здобувачів освіти розробляють завдання, які спонукають учнів критично мислити, спрямовують зміст домашніх завдань на творчу та аналітичну роботу учня.

Разом з тим існує потреба у вдосконаленні діяльності, а саме:

-відповіді здобувачів освіти та їхніх батьків на останнє відкрите питання анкети свідчать про перевантаженість учнів домашніми завданнями;

-зі статистичного звіту 83-РВК та опитувального аркуша керівника з'ясовано, що 75% вчителів гімназії мають вищу кваліфікаційну категорію, 67% - педагогічні звання «вчитель-методист» і «старший учитель», проте для підвищення кваліфікації більшість педагогів обирають тематику, пов'язану із методичними аспектами викладання предметів та курсів;

-потребує уваги розвиток здатності окремих учителів до суб'єкт-суб'єктної (рівноправної та особистісно зорієнтованої) взаємодії з учнями в освітньому процесі, оскільки за результатами опитування 27% батьків пов'язують небажання дитини йти до закладу з упередженим ставленням з боку вчителів; третина опитаних учнів вказують на цькування з боку педпрацівників закладу; 6% здобувачів освіти стверджують, що оцінювання використовується як інструмент покарання; 26% майже ніколи не відчують підтримки вчителів, кожний третій не впевнений, що вчителі вірять у нього та його успіхи; 15% говорять, що вчителі нав'язують їм свою думку як єдино правильну, а думка учня практично не враховується; деякі учні зазначають, що є випадки порушення їх прав вчителями, зокрема, права на повагу людської гідності;

- існує потреба у запровадженні індивідуальних освітніх траєкторій, зокрема, для учнів, які беруть участь у інтелектуальних змаганнях і творчих конкурсах всеукраїнського та міжнародного рівнів.

Рівні оцінювання за вимогами:

3.1. Ефективність планування педагогічними працівниками своєї діяльності, використання сучасних освітніх підходів до організації освітнього процесу з метою формування ключових компетентностей здобувачів освіти – **високий**;

3.2. Постійне підвищення професійного рівня і педагогічної майстерності педагогічних працівників – **достатній**;

3.3. Налагодження співпраці зі здобувачами освіти, їх батьками, працівниками закладу освіти – **достатній**;

3.4. Організація педагогічної діяльності та навчання здобувачів освіти на засадах академічної доброчесності – **достатній**.

УПРАВЛІНСЬКІ ПРОЦЕСИ ЗАКЛАДУ ОСВІТИ

У закладі освіти сформовано стратегію розвитку на 2019-2022 рр. У закладі затверджено та оприлюднено Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти. Щорічно за технологією психолого-педагогічного проектування особистісного розвитку учня на основі діагностично-проектуючого комп'ютерного комплексу "Універсал" (автор Киричук В.О.) складається системно-комплексний річний план роботи гімназії, що містить заходи за 16 проектами, у кожному з яких від 3 до 19 модулів. Планування роботи закладу здійснюється у співпраці з педпрацівниками. Аналіз виконання річного плану проходить через звіти заступників директора, керівників предметних кафедр, також наявні окремі документи: «Звіт про роботу гімназії» за певний навчальний рік, що оприлюднюються на сайті. Згідно рекомендаціям щодо вдосконалення діяльності закладу освіти за результатами проведення інституційного аудиту були скореговані базові документи закладу: Стратегію розвитку закладу освіти, Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти, Освітню програму, річний план.

Гімназія самостійно здійснює фінансово-господарську діяльність. Здійснюється моніторинг оперативних та стратегічних матеріально-технічних потреб. З опитувального аркуша керівника та інтерв'ю із заступником директора

відомо, що заклад брав участь у проєкті «Громадський бюджет шкіл міста Миколаїв». Керівник знає наявні проблеми, зокрема, щодо необхідності початку будівельних робіт з реконструкції та реставрації будівлі відповідно до наявної проєктної документації, звертається з відповідними клопотаннями до засновника.

Переважна більшість педпрацівників задоволені психологічним кліматом у закладі, відзначають співпрацю з керівництвом та конструктивне вирішення непорозумінь, можуть без побоювань висловлювати власну думку, навіть якщо вона не співпадає з позицією керівництва. Учні та їхні батьки оцінили рівень психологічно комфортного середовища в гімназії, яке забезпечує конструктивну взаємодію, як достатній. 63% учнів зазначають, що їм подобається перебування в закладі; 57% батьків відмічають, що їх діти охоче йдуть до гімназії.

Керівництво закладу освіти доступне для спілкування з учасниками освітнього процесу. Це підтверджують переважна більшість опитаних учасників освітнього процесу. Визначені години прийому, використовується сучасні засоби комунікації. На сайті закладу функціонує «скринька довіри».

Забезпечується інформаційна відкритість і прозорість діяльності закладу. Розміщується повна та актуальна інформація, забезпечується змістовне наповнення та регулярне оновлення інформаційних ресурсів (інформаційні стенди, сайт). Проте наявний контент сайту потребує додаткового структурування з метою забезпечення зручності користування та пошуку інформації.

У закладі освіти штат укомплектовано кваліфікованими кадрами, вакансії відсутні.

Керівництво закладу освіти вживає заходів матеріального та морального стимулювання. Рішенням загальногімназійної конференції затверджено Положення про нагородження педагогічних працівників і учнів, де визначено порядок і критерії відзначення педпрацівників медаллю «Золотий фонд гімназії», здобувачів освіти – значками «За честь гімназії» та «Гордість гімназії». Моральні заохочення у вигляді грамот і подяк різного рівня за клопотанням керівника закладу освіти отримують працівники, що виявили найкращі показники в роботі.

Для забезпечення можливостей для професійного розвитку педагогічних працівників керівництвом закладу проведено чотири педагогічні ради: «Філософія іміджу гімназії як конкурентоспроможного закладу», під час підготовки до якої динамічними групами вчителів були проаналізовані існуючі проблеми закладу і розроблена Програма формування конкурентоспроможного іміджу гімназії, спрямована на поліпшення матеріальної бази дизайну школи, PR компанії закладу та вдосконалення суб'єкт-суб'єктної (рівноправної та особистісно зорієнтованої) взаємодії з учнями в освітньому процесі, здійснена корекція візії, місії, стратегічних задач та цінностей закладу, педрада «Організація і виклики дистанційного навчання», під час якої було вдосконалено логістику та методику проведення дистанційних уроків, педрада «Упровадження системи формування оцінювання при реалізації індивідуальної освітньої траєкторії здобувача освіти із застосуванням технологій внутрішнього моніторингу), під час якої були ретельно розглянуті державні вимоги до формування оцінювання на уроках та досвід роботи вчителів закладу, педрада з виховної роботи «Педагогіка партнерства – ключовий компонент формування життєво компетентної особистості», на якій було проаналізовано роботу гімназії із зазначеного питання з демонстрацією форм роботи з учнівським самоврядуванням і класними колективами, що сприяють формуванню й розвитку партнерських відносин, а також показано можливості роботи з класом у нових умовах, які надають перевагу вільному спілкуванню, продуктивній діяльності

разом, вчать конструктивної взаємодії; сприяють розвитку комунікативних навичок, налагодженню спілкування й формуванню команди, а також розподілу ролей в команді; вільному обговоренню власного вибору в командному колі, пізнанню себе через арт-терапію, налагодженню спілкування з колегами; створюють умови для включення учасників в активну діяльність, розвиток таких форм взаємодії, як співробітництво, співтворчість, спільний пошук; підвищують ефективність спілкування. В закладі працювала Школа новоприбулих учителів англійської мови з практичними заняттями планування уроків. Предметні кафедри сприяли фаховому росту, роботі над проблемними темами вчителів, обміну досвідом.

У гімназії затверджено та оприлюднено план підвищення кваліфікації педагогічних працівників, Положення про визнання результатів підвищення кваліфікації педагогічних працівників гімназії у суб'єктів підвищення кваліфікації, які не мають ліцензії. Серед мотиваційних заходів є організація відряджень для підвищення кваліфікації та обміну досвідом з колегами усієї країни. Педагогічні працівники вважають, що керівництво сприяє їхньому професійному розвитку, більшість впевнені, що перешкоди для цього відсутні.

Створюються умови для реалізації прав і обов'язків учасників освітнього процесу, що підтверджують переважна більшість з опитаних учасників освітнього процесу. Разом з тим лише 38% учнів на питання стосовно дотримання їх прав дають однозначно позитивну відповідь; 54% зазначають, що їх права переважно дотримуються.

Керівництво закладу створює умови для діяльності органів громадського самоврядування та сприяє їхній участі у вирішенні питань щодо діяльності закладу, підтримує конструктивні ініціативи учасників освітнього процесу. На цьому акцентували увагу під час інтерв'ю лідери учнівського самоврядування. Разом з тим їх ініціативи та активність спрямовані переважно на позанавчальну діяльність та реалізуються здебільшого на рівні класу й закладу (лише близько 8% респондентів зазначили, що беруть участь у заходах на рівні громади). Крім того план роботи учнівського самоврядування є складовою річного плану роботи закладу, що не відповідає засадам формування та діяльності органів громадського самоврядування. Для лідерів гімназійного самоврядування працює школа "Лідер".

Режим роботи гімназії та розклад навчальних занять складено згідно з освітньою програмою та особливостями роботи в умовах карантинних обмежень.

Керівництво закладу освіти впроваджує політику формування академічної доброчесності та забезпечує проведення освітніх, інформаційних заходів, спрямованих на формування негативного ставлення до корупції. За результатами опитування переважна більшість учасників освітнього процесу поінформовані про необхідність дотримуватися академічної доброчесності. Але при цьому майже 37% учнів зазначають, що практично не отримують інформації про негативне ставлення до корупції.

Для підвищення якості управлінської діяльності, забезпечення її ефективності існує потреба в удосконаленні:

- діяльності педагогічної ради як колегіального органу управління закладу, реалізації нею повноважень, спрямованих на розвиток закладу ;

- режиму роботи закладу щодо його оптимізації для запобігання перевантаженню учнів і педпрацівників (19% учнів і 18% батьків здебільшого не задоволені режимом і розкладом навчальних занять, 6% педагогів зазначають брак часу як перешкоду в професійному розвитку);

-умов для визнання результатів підвищення кваліфікації, у першу чергу, здобутих шляхом інформальної освіти (самоосвіти) (у гімназії 67% педагогів мають педагогічне звання «вчитель-методист», 82% - вказують, що підвищують кваліфікацію шляхом самоосвіти, але механізми визнання таких результатів на сьогодні в гімназії відсутні).

Рівні оцінювання за вимогами:

4.1. Наявність стратегії розвитку та системи планування діяльності закладу, моніторинг виконання поставлених цілей і завдань – **достатній**;

4.2. Формування відносин довіри, прозорості, дотримання етичних норм – **достатній**;

4.3. Ефективність кадрової політики та забезпечення можливостей для професійного розвитку педагогічних працівників – **високий**;

4.4. Організація освітнього процесу на засадах людиноцентризму, прийняття управлінських рішень на основі конструктивної співпраці учасників освітнього процесу, взаємодії закладу освіти з місцевою громадою – **достатній**;

4.5. Формування та забезпечення реалізації політики академічної доброчесності – **достатній**.

НАПРЯМКИ УДОСКОНАЛЕННЯ ОСВІТНІХ І УПРАВЛІНСЬКИХ ПРОЦЕСІВ В МИКОЛАЇВСЬКІЙ ГІМНАЗІЇ №2» ДОДАТОК ДО ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ 2020-21 Н.Р.

На підставі комплексного самооцінювання навчального закладу та результатів інституційного аудиту Миколаївської гімназії №2 в 2020-21 н.р. визначені наступні пріоритетні напрямки удосконалення освітніх і управлінських процесів закладу освіти:

1. в напрямку педагогічна діяльність педагогічних працівників закладу освіти
 - 1.1. необхідність вдосконалення суб'єкт-суб'єктної (рівноправної та особистісно зорієнтованої) взаємодії з учнями в освітньому процесі; а саме
 - 1.1.1 конструктивного реагування на прояви емоцій та управління власними емоціями ;
 - 1.1.2 організації діалогу та полілогу з учнями, спонукання кожного учня висловлювати та виражати власну думку, брати участь у прийнятті рішень;
 - 1.2. дотримування вимог, встановлених Санітарним регламентом для закладів загальної середньої освіти, при визначенні об'єму домашніх завдань з метою запобігання перевантаженню здобувачів освіти;
2. в напрямку система оцінювання здобувачів освіти необхідність подальшого удосконалення
 - 2.1. прозорості процесу оцінювання здобувачів освіти;
 - 2.2. системи формувального оцінювання в закладі освіти;
3. в напрямку освітнє середовище закладу освіти необхідність

- 3.1. оснащення навчальних кабінетів сучасною технікою та засобами навчання;
- 3.2. поповнення та оновлення парку комп'ютерної техніки;
- 3.3. модернізація спортивних майданчиків, заміна пошкодженого асфальтового покриття;
- 3.4. створення належних умов харчування учасників освітнього процесу;
- 3.5. реконструкція та реставрація будівлі закладу;

4. в напрямку управлінські процеси закладу освіти необхідність

4.1. забезпечити виконання педагогічною радою наданих функцій та повноважень як колегіального органу управління закладом освіти, спрямування її роботи на реалізацію стратегії розвитку гімназії;

4.2. підвищення кваліфікації вчителів-методистів шляхом інформальної освіти (самоосвіти), забезпечення вибору форм та змісту професійного розвитку з урахуванням наявного досвіду, умов педагогічної діяльності, власних запитів і потреб;

4.3. запровадження індивідуальних освітніх траєкторій, зокрема, для учнів, які беруть участь у інтелектуальних змаганнях, творчих конкурсах всеукраїнського та міжнародного рівнів;

4.4. визначення ефективних заходів щодо безпечного користування інтернетом, навчання учнів стратегіям ненасильницької та безконфліктної комунікації;

4.5. оптимізації системи документообігу, шкільної документації в усіх ланках, приведення її у відповідність до номенклатури справ та вимог Інструкції з діловодства в Миколаївській гімназії №2.

Шляхи вирішення визначених проблем в 2021-22 н.р.

1. Для вдосконалення суб'єкт-суб'єктної (рівноправної та особистісно зорієнтованої) взаємодії з учнями в освітньому процесі вважається доцільним
 - 1.1. розробка Кодексу поведінки для учасників освітнього процесу навчального закладу;
 - 1.2. проведення тренінгу для педагогічних працівників щодо конструктивного реагування на прояви емоцій, управління власними емоціями залежно від комунікативної ситуації, позитивного вирішення конфліктних ситуацій, використання методики усвідомленого й емпатичного слухання та ненасильницької комунікації;

- 1.3. проведення педагогічної ради «Створення доброзичливого мікроклімату в гімназії за допомогою технік толерантного вирішення проблем, активного застосування емпатії»;
 - 1.4. моніторинг питання суб'єкт-суб'єктної (рівноправної та особистісно зорієнтованої) взаємодії з учнями в освітньому процесі, діалогу та полілогу з учнями (форма вивчення питання – анкетування і співбесіди).
2. Для вдосконалення системи оцінювання здобувачів освіти:
- 2.1. провести тренінги на предметних кафедрах щодо впровадження формувального оцінювання, використання різних прийомів, надання зворотного зв'язку від учителя до учня у різних формах щодо сприйняття, розуміння та засвоєння ними навчального матеріалу, що дозволять учням побачити власний індивідуальний поступ;
 - 2.2. долучати учнів до розроблення критеріїв оцінювання різних видів навчальної діяльності;
 - 2.3. розвивати в учнів здатність до самооцінювання їхнього прогресу та навчальних досягнень;
 - 2.4. здійснити моніторинги за допомогою спостереження за проведенням навчальних занять і анкетування здобувачів освіти
 - 2.4.1. об'єктивності оцінювання ;
 - 2.4.2. реалізації формувального оцінювання;
 - 2.4.3. дотримання вимог, встановлених Санітарним регламентом для закладів загальної середньої освіти, при визначенні об'єму домашніх завдань.
3. З метою поліпшення освітнього середовища закладу освіти
- 3.1. придбати 30 ноутбуків, 5 плазм, 1 монітор;
 - 3.2. забезпечити профілактику комп'ютерного парку;
 - 3.3. забезпечити модернізацію програмного забезпечення;
 - 3.4. встановити бойлери в туалетних кімнатах.
4. З метою удосконалення управлінських процесів закладу освіти
- 4.1. розробити і затвердити Положення про підвищення кваліфікації вчителів-методистів шляхом інформальної освіти (самоосвіти),
 - 4.2. удосконалити систему повідомлення медпрацівників про різноманітні форми та зміст професійного розвитку;
 - 4.3. розробити і затвердити на педагогічній раді індивідуальні освітні траєкторії для учнів, які беруть участь у інтелектуальних змаганнях, творчих конкурсах всеукраїнського та міжнародного

рівнів;

- 4.4. розробити систему заходів щодо навчання учнів безпечному користування інтернетом, стратегіям ненасильницької та безконфліктної комунікації;
- 4.5. посилити контроль системи документообігу, шкільної документації в усіх ланках, приведення її у відповідність до номенклатури справ та вимог Інструкції з діловодства.